

Seguint els passos de Sant Josepmaria pels Pirineus

Jordi Piferrer (Vilassar de Dalt, 1942) és enginyer industrial. Actualment està jubilat i dedica bona part del seu temps a l'Associació d'Amics del Camí de Pallerols de Rialb a Andorra, de la qual n'és el secretari. Aquí explica aquesta iniciativa, molt lligada al pas del fundador de l'Opus Dei pels Pirineus el 1937.

22/10/2009

En Jordi és excursionista de mena. Des de molt jove ha caminat a bastament per les muntanyes dels Pirineus i ha assolit repetides vegades els principals pics de Catalunya, Andorra i Aragó. Des de fa cinc anys ha concretat la seva afició a la muntanya en redescobrir l'itinerari que feu Sant Josepmaria des d'Oliana fins a Andorra l'any 1937. Amb la col·laboració de moltes altres persones de Catalunya i d'Andorra l'han senyalitzat i condicionat perquè molta gent pugui seguir les petjades d'aquest sant. Aquests treballs estan recollits en els seus llibres: *Camí d'Andorra* i *Andorra: terra d'acollida*, aquest últim escrit en col·laboració amb Alfred Llahí, periodista andorrà.

Quan va néixer la vostra associació?

L'Associació d'Amics del Camí de Pallerols de Rialb a Andorra, nasqué

l'any 2002, arran del centenari del naixement de Sant Josepmaria Escrivà de Balaguer. Des d'aleshores, hem estat treballant -a poc a poc, però sense parar- en la recuperació dels fets, viarany i llocs del camí de fugitius que seguí sant Josepmaria amb altres persones al novembre-desembre de 1937. Juntament amb la recuperació d'aquests llocs, volem col·laborar en el increment de la devoció a la Mare de Déu del Roser de Pallerols i a Sant Josepmaria.

Què té de peculiar, aquesta ruta?

El que anomenem *Camí d'Andorra* fou recorregut per Sant Josepmaria i per molts altres fugitius durant la guerra civil espanyola de 1936-39, però també es feren servir en la repressió posterior i en les evasions produïdes -en sentit contrari- durant la 2ª Guerra Mundial. És una de les rutes conegudes com *Camins de Llibertat a través dels Pirineus* . El fet

que a través d'aquests camins hi passés Sant Josepmaria, en circumstàncies molt doloroses, ens empeny a estendre un dels missatges en el qual més va insistir al llarg de la seva vida: el respecte a la llibertat de tothom i el foment de la pau i la convivència entre totes les persones per damunt de les diferències que hi pugui haver de ideologia, raça, religió, llengua, país i tradicions. Per això, a banda de la vessant d'excursionista, també ens interessa ressaltar aquesta perspectiva: que els que van trepitjar aquests camins cercaven la llibertat. Volem recuperar els camins, doncs, recordant també aquest missatge de llibertat: que mai més ningú no hagi de fugir per les seves conviccions. I també un altre missatge molt seu: el del perdó. Sant Josepmaria, que al llarg de la seva vida va haver de suportar moltes contradiccions i persecucions, havia dit molt sovint que, davant la persecució, el que

calia fer era: *Callar, resar, perdonar i estimar* .

El proper dia 22 de novembre celebren la Festa de la Trobada de la Rosa, ja tradicional. En què consisteix?

Amb aquesta festa recordem les circumstàncies en què es trobà Sant Josepmaria Escrivà, el 22 de novembre de 1937, en uns moments de la seva vida en què, estant a Pallerols de Rialb, es trobava fortament contorbat interiorment davant el dilema de si havia de continuar o no cap a Andorra, a on es dirigia degut a la persecució religiosa de l'època. Passà tota la nit suplicant al Senyor que li fes veure amb claredat quina era la seva voluntat. A la matinada del dia 22 va trobar una rosa de fusta daurada al terra de l'església. Per a ell fou el senyal que havia demanat. Ens ho explica ell

mateix en uns escrits datats el 22 de desembre de 1937.

Venen peregrins, durant l'any, a fer aquest camí?

Hem de distingir dues zones d'aquest camí: Per una part, la zona de Pallerols, que comprèn el Paller de Peramola, l'església de Pallerols, la Cabana de Sant Rafel, el Corb i la Ribalera, que són objecte del 90% de les visites. Actualment visiten aquesta zona unes 2.000 persones l'any.

Per altra part hi ha la totalitat del Camí, que va des del Pont de Peramola fins a Andorra -un total d'uns 100 Km- que és recorregut en part o totalment per l'altre 10%. Aquest últim any han fet una part o tot el camí unes 300 persones.

D'on provenen?

Ve a fer el camí gent de tot el món: Fa pocs dies va venir un grup d'Irlanda i un altre d'Alemanya. L'estiu passat van venir diferents grups amb nois d'Anglaterra, Polònia, Austràlia i Itàlia. Han vingut grups de molts països de Sudamèrica, alguns d'Àfrica. D'Espanya venen sovint grups des de València, Madrid, Pamplona, Saragossa, Andalusia, per citar les zones més habituals. I evidentment, degut a la seva proximitat, les visites més freqüents són les que provenen de les comarques de Catalunya: famílies, col·legis, grups de joves, gent aficionada a la muntanya i a l'esport.

Quines activitats es poden fer?

Una activitat que ja s'ha fet tradicional, són *les Caminades dels segons dissabtes de cada mes* . Amb aquestes Caminades mensuals aconseguim fer tot el camí en nou mesos: comencem a l'octubre a l'inici

del Camí, al Pont de Peramola, i acabem el mes de juny al final del Camí, a Andorra.

També s'han fet tradicionals tres o quatre *Caminades integrals* a l'any, de tot el camí, en tres ó sis dies, en funció de la resistència dels caminants.

Finalment voldria remarcar l'activitat dels *Voluntaris* que a través de Camps de Treball, quatre o cinc a l'any, desbrossen i senyalitzen el Camí i fan treballs de recuperació d'edificacions tradicionals, construeixen ponts per passar els rius i altres treballs de recuperació de l'entorn natural.

Quina relació hi ha amb la gent dels contorns?

Des del principi hem treballat en estreta unió amb la gent de la zona. Han estat ells qui ens han acompanyat a descobrir i desbrossar

els camins tradicionals -camins i viaranyes en mig del bosc, camins de contrabandistes, difícils i amagats- que estaven perduts després de més de 40 anys sense ser utilitzats.

Recordo les dures jornades dels inicis, cap allà els anys 2003-2005, quan anàvem desbrossant camins pels boscos de Pallerols acompanyats de la gent de Vilaró i de Cal Guardiola; després ens ficàrem cap al Corb i la Ribalera, acompanyats de la gent de Peramola i d'Oliana; i l'Aubenç guiats per persones de Coll de Nargó i de les Masies de Nargó; a Cabó hi arribàrem gràcies als de Fenollet; i a Ares i Baridà acompanyats per gent d'Organyà i de Noves de Segre; continuàrem riu d'Aravell amunt, costa de la Caubella, Collada de la Torre i fins arribar al riu de Civís, conduïts magistralment per experts de Bellestar. Finalment pujàrem el complicat Barranc de la Cabra Morta sota l'expert guiatge de

la gent d'Argolell, arribant feliçment al Mas d'Alins, a Andorra. La baixada per terreny andorrà fins arribar a Sant Julià de Lòria, la fem a través de camins tradicionals guiats per gent andorrana.

Molta més gent de la zona ha participat en el descobriment, neteja i senyalització dels camins, però seria molt llarg nombrar-los aquí tots. Hem de comptar també amb molta altra gent del país que col·labora amb nosaltres en tasques culturals, esportives, etc., sense oblidar els organismes oficials de la zona -ajuntaments i el Consell Comarcal de l'Alt Urgell- que valoren molt positivament la nostra tasca, ens animen, donen a conèixer les nostres activitats i ens ajuden en algunes activitats concretes de revalorització del territori.

Marc A.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/seguint-
els-passos-de-sant-josepmaria-pels-
pirineus/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/seguint-els-passos-de-sant-josepmaria-pels-pirineus/) (11/08/2025)